

Platée

JEAN-PHILIPPE RAMEAU

Dimecres, 3 de febrer de 2021 a les 19 h

Comédie lyrique (Ballet bouffon) en un pròleg i tres actes (1745)
Llibret d'Adrien-Joseph le Valois d'Orville a partir de *Platée ou Junon jalouse* de Jacques Autreau.

Estrena absoluta: 31/03/1745 a la Grande Écurie de Versailles.
Estrena a Barcelona.

Principis i finals

Un temps, vaig ser una noia de futur.
Podia llegir Horaci i Virgili en llatí,
recitar de memòria tot Keats.
però, entrant en les coves dels adults,
em van caçar i vaig començar a parir
els fills d'un home estúpid i cregut.
Ara m'empleno el vas sempre que puc
i ploro si recordo un vers de Keats.
Una no sap, de jove, que cap lloc
no és el lloc on podrà restar per sempre.
També s'estranya quan no arriba mai
aquell o aquella en qui trobar descans.
Una ignora, de jove, que els principis
no tenen res a veure amb els finals.

Joan Margarit

Els motius del llop, 1993

ÒPERA

Temporada 2020-2021

175

Liceu
Opera
Barcelona

Fitxa artística

Les Arts Florissants

William Christie, director musical

PRÒLEG

Un Satyre

Padraic Rowan

Thespis

Sebastian Monti

Thalie

Virginie Thomas

Momus

Marc Mauillon

Amour

Emmanuelle De Negri

PLATÉE

Cithéron

Marc Mauillon

Mercure

Enguerrand de Hys

Platée

Marcel Beekman

Clarine

Emmanuelle De Negri

Jupiter

Edwin Crossley-Mercer

Mommuss

Padraic Rowan

La Folie

Jeanine De Bique

Junon

Juliette Perret

175

Liceu
Opera
Barcelona

Fitxa artística

COR LES ARTS FLORISSANTS

Sopranos

Eugénie de Padirac
Ellen Giacone
Maud Gnidzaz
Cécile Granger
Violaine Le Chenadec
Juliette Perret
Virginie Thomas
Julia Wischniewski
Leila Zlassi

Tenors-alts

Camillo Angarita
Sean Clayton
Constantin Goubet
Marcio Soares Holanda
Renaud Tripathi

Tenors

Davy Cornillot
Edouard Hazebrouck
Jean-Yves Ravoux
Bastien Rimondi
Michael-Loughlin Smith

Baixos

Justin Bonnet
Anicet Castel
Laurent Collobert
Simon Dubois
Christophe Gautier
Julien Neyer

Les Arts Florissants rep finançament de: l'Estat, de la Regional Direction of Cultural Affairs (DRAC), del Departament de la Vendée and the Région Pays de la Loire. Han estat artistes residents a la Philharmonie de Paris des de 2015. La Selz Foundation i l'American Friends de Les Arts Florissants són els principals sponsors.

Crèdit de la partitura: Bärenreiter-Verlag

175

Liceu
Opera
Barcelona

Fitxa artística

ORQUESTRA LES ARTS FLORISSANTS

Dessus de violon

Emmanuel Resche
Sophie de Bardonneche
Myriam Gevers
Guya Martinini
Augusta Mckay Lodge
Christophe Robert
Tami Troman

Catherine Girard
Sophie Gevers-demoures
Jeffrey Girton
Théotime Langlois de Swarte
Michèle Sauvé

Hauts-contre de violon

Galina Zinchenko
Simon Heyerick
Lucia Peralta

Tailles de violon

Martha Moore
Myriam Bulloz
Jean-Luc Thonnerieux

Violoncel

David Simpson, *baix continu*
Elena Andreyev
Damien Launay
Cyril Poulet
Alix Verzier

Contrabaix

Jonathan Cable, *baix continu*
Joseph Carver

Flauta

Serge Saitta
Olivier Riehl

Oboè

Elisabeth Baumer
Neven Lesage
Yanina Yacubsohn

Fagot

Claude Wassmer
Niels Coppalle
Evolène Kiener

Percussió

Marie-Ange Petit

Clavicèmbal

Benoît Hartoin, *baix continu*

175

Liceu
Opera
Barcelona

Biografies

LES ARTS FLORISSANTS

William Christie,

fundador i codirector musical

Paul Agnew,

codirector musical

Fundat l'any 1979 per William Christie, Les Arts Florissants és un dels conjunts de música barroca més reconeguts del món. Fidel a la interpretació amb instruments antics, aquesta formació - que porta el nom d'una petita òpera de Charpentier - va tenir un paper pioner en el redescobriments de la música barroca dels segles XVII i XVIII, (Händel, Charpentier, Monteverdi, Rameau, Bach o Purcell).

Actualment, Les Arts Florissants ofereix cada any al voltant d'un centenar de concerts i actuacions als grans escenaris internacionals.

WILLIAM CHRISTIE

Clavecínista, director d'orquestra, musicòleg i professor, en William Christie és l'artífex d'una de les aventures musicals més notables dels darrers trenta anys. Pioner en la redescoberta de la música barroca, ha revelat el repertori francès dels segles XVII i XVIII a un públic molt nombrós. La carrera d'aquest músic nascut a Buffalo (EUA), format a Harvard i Yale, i resident a França des del 1971, va fer un gir decisiu quan va crear l'any 1979 Les Arts Florissants.

Resum argumental

Pròleg i acte I

Després d'una nit de festa, el cor desperta Tespis, que dorm després d'una borratxera. Talie i Momus arriben per ajudar Tespis a muntar un espectacle que recreï els intents de Júpiter per guarir la seva esposa Juno de la gelosia que la té dominada. Amor arriba sobtadament i empipat, perquè no es comptava amb ell per a la representació. Automàticament, és acceptat.

Enmig d'una tempesta, Mercuri arriba des del cel i explica a Cithéron que els elements s'han desfermat a causa de la gelosia de Juno i que Júpiter l'envia per tal de trobar-hi una solució. Cithéron proposa un pla: Júpiter simularà estar enamorat de Platée, una nimfa lletja, però convençuda que tothom qui se li acosta cau rendit als seus peus. Així, quan Juno s'adoni que l'enamorament és fals en el context d'un casament simulat, es reconciliarà amb el pare dels déus.

Mercuri se'n torna a l'Olimp per informar Júpiter quan arriba Platée, la qual es pensa que és Cithéron qui se n'ha enamorat. De seguida, però, és informada per Mercuri que aviat rebrà la visita de Júpiter. Platée es convenç que el pare dels déus també se n'ha enamorat.

Acte II

Juno és absent i Mercuri i Cithéron observen de lluny Júpiter, que arriba acompanyat per Momus davant de Platée. Júpiter s'ha transformat en ase i després es transvestirà com a òliba. La Follia arriba per acompanyar amb el seu cant la seducció de Platée, que escolta per boca de la follia la història d'Apol·lo i Dafne. Esperits i semidéus ballen al voltant de la nimfa amb to de burla, mentre Júpiter demana a Platée per casar-s'hi.

Acte III

La comitiva arriba pel casament entre Júpiter i Platée, quan Juno es disposa a presentar-s'hi furiosa, encara que els déus li recomanen que esperi fins l'últim moment a fer acte de presència. Momus apareix disfressat com a Amour i ofereix regals de noces a Platée. Juno arriba just en el moment en què Platée es lleva el vel i deixa veure la seva cara lletja. Els déus se'n riuen i tornen a l'Olimp amb la reconciliació entre Júpiter i Juno mentre Platée, humiliada, se'n torna a les humides regions d'on provenia.

MOMENTS MUSICALS

Pròleg

HIMNE A BACUS

“Chantons Bacchus, chantons Momus” és el passatge conclusiu del pròleg, entonat per Téspis i respost pel cor en un passatge vitalista i alegre, que fa lloances a Bacus, el déu del vi.

Acte I

LA PAU DE PLATÉE

Platée canta “Que ce séjour est agréable!”, una ària de reminiscències bucòliques i en què Rameau escriu una pàgina que parodia els números pastorals propis de la *tragédie lyrique*.

Acte II

LA BOGERIA

El personatge de la Bogeria (La Folie) explica a Platée la història d’Apol·lo i Dafne. Rameau juga en aquest número amb recursos paròdics de l’òpera italiana per burlar-se de les convencions del gènere.

Acte III

APOTEOSI CORAL

La tercera escena de l’últim acte s’inicia amb el cor “Chantons, célébrons en ce jour le pouvoir de l’Amour”, d’una gran riquesa vocal i instrumental.

Compositor. Jean-Philippe Rameau (1683-1764) no va començar a escriure òpera fins als 50 anys, quan el 1733 estrenava *Hippolyte et Aricie*, un títol que va eclipsar per uns moments la fama del ja difunt Jean-Baptiste Lully. La de Rameau va ser indiscutible fins que, el 1752, va sorgir la cèlebre “querella dels bufons” que oposava a l’estil hieràtic de l’òpera francesa la gràcia i l’espontaneïtat de la música italiana.

Entre 1733 i 1763, Rameau –autor d’un important Tractat d’Harmonia- va arribar a escriure fins a 27 títols pel teatre musical.

Llibret i llibretista. L’òpera es basa en un text de Jacques Autreau (1657-1745), adaptat per Adrien-Joseph le Valois d’Orville (1715-1780). El primer era un hàbil autor de comèdia i *Platée* va ser l’únic dels seus textos adaptats com a llibret operístic. El segon es deia en realitat Adrien-Joseph de Valois i va ser un autor especialista en textos paròdics, cosa que encaixava a la perfecció amb les intencions de *Platée*.

Estrena. *Platée ou Junon jalouse* es va estrenar a la Grande Écurie del Palau de Versalles el 31 de març de 1745 amb motiu de les noces entre Lluís, el delfí de França (fill del rei Lluís XV) i la infanta Maria Teresa d’Espanya que, sembla, era molt lletja (com *Platée*). L’obra obtingué un èxit discret, potser a causa del seu tractament paròdic. A més, l’espectacle incloïa escenes amb homes disfressats d’animals, cosa que no feia gens de gràcia al públic d’aquell moment. Tanmateix, la modernitat de la peça va ser apreciada per alguns il·lustrats amb més obertura de mires, com el comte Melchior von Grimm o el filòsof Jean-Jacques Rousseau.

Estrena al Liceu. Amb *Platée*, el Liceu –que havia programat per a la temporada 2019-20 *Alcione* de Marin Marais- deixa escoltar per primera vegada entre les seves parets una òpera barroca francesa, de la mà d’un dels millors directors musicals especialitzats en aquest període: William Christie, amb el conjunt vocal i instrumental Les Arts Florissants.

Jean Philippe Rameau

AMB EL TELÓ ABAIXAT

175

Liceu
Opera
Barcelona

Durada

Pròleg

30 min

Acte I

35 min

Pausa

20 min

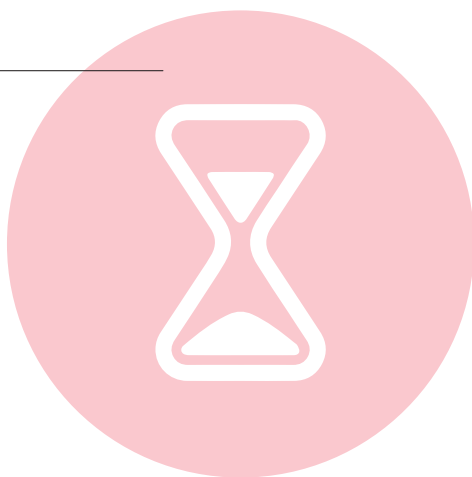
Acte II

40 min

Acte III

35 min

Durada aproximada: 2 h i 35 min

175

Liceu
Opera
Barcelona